

Medborgarförslag om kontinuitetsskogsbruk

Strömstads kommun är en betydelsefull markägare med 2 100 hektar skog, varav 882 hektar är produktiv skogsmark. Skogen sköts idag enligt en traditionell skogsbruksplan där huvudinriktningen sedan 1950-talet är skogstrakthyggesbruk (=kalhyggen) med återplantering. Det får många negativa följder för den biologiska mångfalden, folkhälsan och turismen. Marken utarmas och landskapsbilden förfulas.

Skogen har en stor potential att fungera som kolsänka. Den kan ta upp betydligt mer koldioxid än vad som avges när den avverkas och i näringens produktionsprocesser. Då kol lagras in både i träden och i marken är skötseln av skogen av stor betydelse för hur stor kolsänka den blir. Skogen är Sveriges mest betydelsefulla ekosystem för biologisk mångfald.

Grundtanken med kontinuitetsskogsbruk är att marken ständigt är beklädd av ett skogsbildande trädskikt och att virkesuttag sker genom selektiv avverkning. Rent praktiskt sker avverkningen från permanenta stickvägar med ca 20 meters avstånd. En skördare med 10-11 meter lång arm kan kompletteras med motorsåg. Genom att plockhugga från stickvägarna är det möjligt att gynna de trädslag som man önskar, till exempel löv- och blandskogar. Klimatförändringarna innebär att skogen kommer att utsättas för allt större påfrestningar på grund av värme, insektsangrepp, bränder och stormar. En hyggesfri skog med olikåldriga träd och stor inblandning av lövträd kommer att klara påfrestningarna bättre.

Från stickvägarna är det enkelt att komma åt de trädslag som vid varje tidpunkt ger bäst betalt. Kontinuitetsskogsbruk är mera flexibelt än traditionellt trakthyggesbruk, där man vid avverkning låser upp sig i ett enda trädslag i taget. Vart 7-15 år är det aktuellt med genomhuggning av beståndet beroende av tillväxttakten. I huvudsak baseras metoden på självföryngring.

Ett levande och vackert landskap är viktigt, även i utkantsområdena. Detta är särskilt viktigt i en kommun som Strömstad där besöksnäringen har stor betydelse och där naturturismen kan utvecklas i framtiden. Kontinuitetsskogsbruk ska inte bara gälla i tätortsnära skogar. Det ska dock inte bedrivas i skogar med höga naturvärden vilket inkluderar registrerade och oregistrerade nyckelbiotoper, värdekärnor och naturvärdesobjekt. Dessa skogar behöver sparas i sin helhet för att kunna bevara den biologiska mångfalden långsiktigt och för att nå nationella och internationella miljömål. Samtliga kontinuitetsskogar och värdeetrakter i kommunen behöver noggrant kartläggas och om höga naturvärden påträffas undantas dessa från skogsbruk.

Miljö- och klimatforskning vid Lunds Universitet visar att hyggesfritt skogsbruk ger den största samhällsnyttan. I studien tittade man förutom på mängd biomassa och ekonomi även på sådant som biologisk mångfald,

utsläpp av koldioxid, vattenkvalitet och sociala aspekter. Man jämförde fyra olika slags skogsbruk och det visade sig att det hyggesfria skogsbruket gav störst samhällsnytta genom betydligt lägre utsläpp av koldioxid och kväveläckage vid avverkning samt låg eller ingen påverkan på biologisk mångfald och vattenkvalitet.

Strömstads kommun kan visa vägen för andra markägare genom att sköta skogsmarken så att höga ekologiska, sociala och ekonomiska värden långsiktigt kan bevaras samt med ambitionen att gynna alla ekosystemtjänster som skogen ger. Göteborgs kommun bedriver enbart hyggesfritt skogsbruk och de har högre avkastning på sin skog än kommuner som driver kalhyggesbruk. Med tanke på klimatfrågan bör det i Strömstad finnas en uttalad strävan att minska alla former av utsläpp av växthusgaser och att optimera kolinlagringen utifrån modern skogsforskning.

Sammanfattningsvis syftar våra förslag till:

- Att öka den biologiska mångfalden i kommunens skogar
- Att ge skogen större motståndskraft mot torka, insektsangrepp, brand och storm
- Att minska utsläppet av växthusgaser från skog och mark
- Att öka inlagringen av kol i skog och mark
- Att minska näringsläckaget från skogsbruket (främst hyggen)
- Att öka skogens rekreativvärden för lokalbefolkning och för turister
- Att öka avverkningsnettot på längre sikt genom ökad avverkning av sågtimmer

Mot denna bakgrund föreslår vi:

- att Strömstads kommun inför en skogsbruksplan baserad på hyggesfritt kontinuitetsskogsbruk för hela sitt skogsinnehav i skogar utan höga naturvärden där även naturlig föryngring främjas och andelen löv- och blandskogar ökar
- att när en sådan skogsbruksplan finns på plats göra en ny upphandling av förvaltningen av kommunens skogar

Av medborgare i Strömstad kommun 2021